

Kombinovaná přeprava na vzestupu

Od roku 2005, kdy bylo přepraveno vlaky „Bohemia Express“ prvních 323 zásilek, dosáhl loňský počet stavu 12 787 zásilek. Projekt letos úspěšně pokračuje i v době všeobecného poklesu přeprav na silnici i železnici.

Společnost (dnešní název Bohemiakombi) byla založena v roce 1992 pod názvem Kombiverkehr-CS jako stoprocentní dceřiná společnost německého operátora kombinované dopravy, společnosti Kombiverkehr Frankfurt/Main. V roce 1995 do společnosti vstoupili noví společníci – České dráhy, s. r. o., Sdružení mezinárodních automobilových dopravců ČESMAD Bohemia, Svaz spedice a skladování České republiky – Živnostenské společenství a Ōkombi – rakouská společnost

kombinovanou dopravu silnice - železnice (UIRR – Union Internationale des sociétés de transport combiné Rail-Route).

Požádali jsme o rozhovor jednatele společnosti Bohemiakombi ing. Vladimíra Fišera.

Které terminály pro kombinovanou dopravu existují v ČR a SR?

V ČR využíváme terminálů v Lovosicích, Přerově, Kopřivnici, Ostravě-Paskově a Uherském Brodě, na Slovensku jsou to terminály Bratislava, Sládkovičovo, Žilina, Košice a Čierna nad Tisou.

Můžete představit projekt Bohemia Express?

„Bohemia Express“ je systém přímých ucelených vlaků na dlouhé vzdálenosti, kterými přepravujeme sedlové návěsy, tankové kontejnery a výměnné nástavby. Vlakem přepravované jednotky jsou majetkem silničních dopravců

a speditérů, takže vlaky „Bohemia Express“ slouží jako alternativní řešení pro silniční dopravce. Je pro ně ekonomicky výhodnější nechat si je na dlouhém úseku přepravní cesty přepravit po železnici, než po vlastní ose po silnici. Realizací projektu „Bohemia Express“ se ve své podstatě podařilo propojit evropskou síť vlaků kombinované dopravy s českými terminály kombinované dopravy.

Jak funguje přeprava jednotlivých zásilek a které relace nabízíte?

Páteří naší nabídky jsou ucelené vlaky z Lovosic do cílových destinací Duisburg, Hamburg Billwerder a do přístavu Terst. Terminály v Duisburgu a Hamburku slouží jako překládkové terminály na další vlaky evropské sítě, která pokrývá západní polovinu Evropy od Pyrenejského poloostrova až po Skandinávii. Z Lovosic východním směrem si silniční dopravci mohou vybrat mezi přepravou po silnici, a nebo po želez-

Jednatel Bohemiakombi Praha, Vladimír Fišer

pro kombinovanou dopravu. Současně byla společnost přejmenována na Bohemiakombi, spol. s r. o.. Od roku 2008 jsou společníky firmy ČD CARGO, a. s., – 30 %, Sdružení mezinárodních automobilových dopravců ČESMAD Bohemia – 30 %, Kombiverkehr Deutsche Gesellschaft für kombinierten Güterverkehr GmbH & Co KG – 20 % a Intercontainer Austria – rakouská společnost pro kombinovanou dopravu – 20 %. Hlavním posláním společnosti je působit na českém a slovenském dopravním trhu jako neutrální železniční operátor kombinované dopravy silnice - železnice. Od roku 1996 je Bohemiakombi členem Mezinárodní unie společností pro

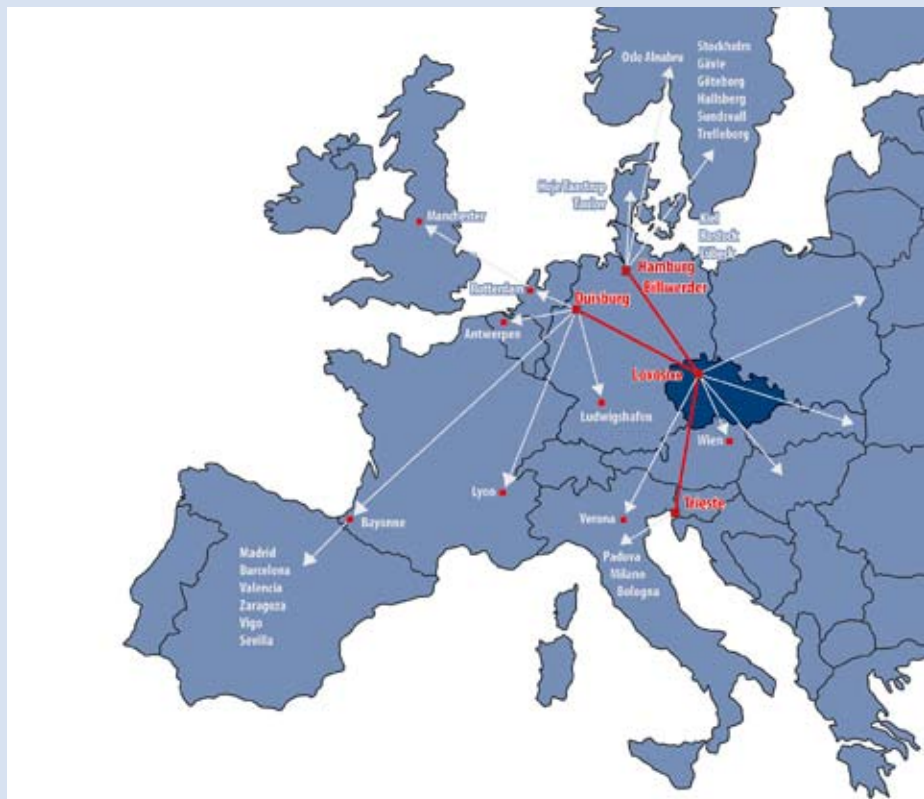

Schéma tras vlaků „Bohemia Express“

Přepravní jednotky kombinované přepravy

nici do již jmenovaných českých a slovenských terminálů, případně také až na železniční vlečky konečných příjemců. I v těchto speciálních případech ale zůstává obchodním partnerem vůči konečnému příjemci silniční dopravce, který je držitelem přepravní jednotky.

Které ložné jednotky přepravujete a jaké jsou podmínky přepravy?

Na vlacích „Bohemia Express“ se nejčastěji přepravují tankové kontejnery, které buď vyhovují normě ISO (jsou opatřeny štítkem CSC) anebo Evropské normě (ty jsou opatřeny tzv. kódovými štítky). Ve stále větší míře se na vlacích objevují sedlové návěsy českých dopravních firem. Podíl návěsů ve struktuře používaných přepravních jednotek vzrostl za poslední rok až na téměř pětinu. Osobně považuji za ekonomicky nejvýhodnější třicetistopé kontejnery pro přepravu sypkých substrátů anebo nádržkové kontejnery dlouhé 22 až 26 stop.

Spolupracujete se všemi zeměmi EU? Jak je to s přepravou na východ - Ukrajina a Rusko?

Ano, nabízíme přepravy po železnici do všech směrů. Východní směry jsou však zatím v rozvojové fázi, silniční dopravci na těchto relacích nejsou vybaveni potřebnou technikou.

Ještě provozujete přepravu meganávěsů, případně na jakých trasách?

Přepravy meganávěsů mezi ČR a Německem se ukázaly být pro silniční dopravce velmi výhodnými a tak počet přepravených návěsů roste měsíc od měsíce, krizi navzdory. Meganávěsy pravidelně přepravujeme mezi Lovosicemi a Duisburgem od loňského července, a není pro nás žádný problém začít je přepravovat také do Hamburku nebo Skandinávie. Záleží to jen na optávce zákazníků.

Jak se vyvíjí počet přepravovaných zásilek na vlacích Bohemia Express?

V roce 2008 jsme přepravili o 17 zásilek více než v roce předchozím. Současná hospodářská krize bezesporu postihla i některé naše zákazníky. Část přeprav se z toho důvodu vytratila.

Naštěstí se nám daří neustále rozšiřovat portfolio nových zákazníků, kteří svými novými přepravami dopady krize na vlaky „Bohemia Express“ mírní. Za období 1.pololetí 2009 jsme zaznamenali meziroční pokles přeprav asi o 9 %, což vzhledem k okolnostem považujeme za akceptovatelný výsledek.

Uvažuje se o obnovení doprovázené kombinované přepravy nebo je to již finančně neúnosné?

Doprovázenou kombinovanou dopravu považuji jen za dočasné řešení, nikoliv trvalé. Z dlouhodobého hlediska by to byl více méně zbytečný luxus, který se v liberalizovaném tržním prostředí nedá provozovat bez trvalých státních dotací.

Vyplatí se kombinovaná doprava časově a cenově?

To závisí na mnoha faktorech. V první řadě to závisí na poměru poplatků, které musí dopravce na dané přepravní relaci uhradit za použití silniční nebo železniční infrastruktury. To je alfa a omega dané záležitosti. Samozřejmě velmi záleží na tom, jak silné jsou přepravní proudy v té které relaci - s tím souvisí týdenní počet odjezdů vlaků. Čím častější odjezdy, tím je servis atraktivnější. Důležitý je také rozdíl v celkové délce přepravní vzdálenosti při použití linky kombinované přepravy oproti přímé přepravě po silnici. Těch faktorů je opravdu mnoho a je na silničním dopravci, aby si u každé přepravy porovnal vlastní náklady s cenami v kombinované přepravě, a tak odhodnotil, do jaké míry je výhodná cenově a zda je pro konečného zákazníka akceptovatelná také časově.

Můžete uvést příklad za jak dlouho dorazí zásilka pomocí Bohemia Expressu z Duisburgu do Lovosic?

Tak například zásilka podaná v Duisburgu do 22.30 hod je připravena v Lovosicích k odebrání následující den po 16. hodině. S ohledem na délku přepravní vzdálenosti, která činí téměř 700km, je to relativně vysoká rychlost přepravy.

Jak se na kombinované přepravě podepsala současná hospodářská krize?

Velmi negativně se krize projevila na poklesu objemů přeprav námořních kontejnerů z přístavů, mírněji poklesem kombinovaných přeprav na linkách uvnitř kontinentu. Z pohledu operátora vlaků se v některých případech hospodářská krize naopak projevila pozitivními účinky na kombinované přepravy. Všichni dnes hledají cesty jak uspořít náklady za přepravu a existují dobré příklady, kdy kombinovaná přeprava silničnímu dopravci přinesla levnější alternativu, než přímá přeprava po silnici. Samozřejmě pro něho za cenu o něco náročnější organizace práce. Krize se kromě toho pozitivně projevila také v lepší provozní kvalitě vlaků. Železnice mají teď k dispozici dostatek volných tras, lokomotiv i personálu, což se pozitivně odrazilo na tom, že vlaky letos jezdí s ještě vyšší přesností.

Je v dohledu finanční injekce v podobě státních investic pro kombinovanou přepravu?

Státní rozpočet na rok 2009 schválil k tomuto účelu 100 mil. Kč na investiční dotace, které by měly kombinované přepravy podpořit. Dosud se čeká na Ministerstvo dopravy až zveřejní oficiální Výzvu k podávání žádostí.

Máte v záloze nějaké aktuální novinky v nabídce Bohemia Kombi?

Nově umíme zajistit kombinované přepravy do Manchesteru, do Padovy a Bologni. Aktuálně chystáme zlepšení jízdního řádu vlaku do Hamburku, nová trasa vlaku bude lépe vyhovovat potřebám silničních dopravců, kteří preferují přepravy v tzv. „nočním skoku“. Chceme také v dohledné době zlepšit nabídku a vytvářet nové linky z Lovosic hlouběji do vnitrozemí ČR a v tranzitu na Slovensko.

Zavedli jste nový druh kombinované přepravy v ČR, který se osvědčil pro tranzitní přepravy v alpských zemích. Je o tento druh kombinovaných přeprav zájem i ve směrech východ - západ?

Rostoucí zájem silničních dopravců a speditérů o využívání vlaků „Bohemia Express“ jednoznačně signalizuje, že se dokážeme s kontinentálními kombinovanými přepravami prosadit na trhu nejen u přeprav napříč Alpami. Potvrzují to i nejnovější statistické údaje UIRR za rok 2008. V době, kdy spojení Belgie - Itálie za loňský rok vykázalo pokles -14 %, spojení Francie - Itálie pokles -13 % a spojení Německo - Itálie jen lehký růst +1 %, spojení východ - západ z Lovosic do Německa vykázalo velmi nadějný růst +17 %.

Které aktuální faktory ovlivňují zájem o přepravy na vlacích „Bohemia Express“ nejvýrazněji?

S rostoucí silou české koruny vůči evropské měně, stejně jako s rostoucími cenami ropy roste přímou úměrou také zájem silničních dopravců o službu kombinované přepravy po železnici. Vývojový trend obou faktorů přeje kombinovaným přepravám jak aktuálně, tak i v dlouhodobém výhledu.

JIŘÍ ŠTĚPÁNEK ■